

Mål för verksamhetsområdet Växtskyddsmedel 2021-2025

Ur NKP
(övergripande för all kontrollverksamhet)

Konsumenterna får säkra livsmedel inklusive dricksvatten, som är producerade och hanterade på ett acceptabelt sätt. Informationen om livsmedlen är enkel och korrekt.

De livsmedelsproducerande växterna och djuren är friska och utgör inte någon allvarlig smittorisk.

Verksamhetsutövarna i livsmedelskedjan får råd, service och kontroll med helhetssyn som underlättar deras eget ansvarstagande.

De samverkande myndigheterna tar ett gemensamt ansvar för hela livsmedelskedjan, inklusive beredskap.

Effektmål,
ej nedbrutna från övergripande mål. Löper parallellt.

Säkert dricksvatten. För att få säkert dricksvatten måste de negativa hälsoeffekterna orsakade av kemiska och mikrobiologiska ämnen i dricksvatten minska.

Mikrobiologiska risker. Minska antalet livsmedelsburna sjukdomar med fokus på campylobakter, listeria, ehec/vtec och norovirus.

Kemiska risker. Minska hälsoeffekterna till följd av miljöföroreningar (fokus dioxiner och PCBer), tungmetaller och mykotoxiner i livsmedelskedjan.

Information i livsmedelskedjan. Information om livsmedel och om livsmedelsproducerande djur och växter kan säkerställas genom hela livsmedelskedjan.

Operativa mål och dess indikatorer

Mål 1: Kontrollmyndigheterna ska ha rätt förutsättningar för att utföra en likvärdig och effektiv kontroll.

Definition: Kontrollmyndigheterna vet vilka aktörer de har i sina respektive områden och utför en riskbaserad och likvärdig kontroll över hela landet. Med likvärdig kontroll menar vi att kontrollverksamheten utförs utifrån en gemensam inriktning och omfattning samt att bedömningar och åtgärder blir likartade. För att uppnå en likvärdig kontroll arbetar kontrollmyndigheterna utifrån nationellt framtagna vägledningar samt deltar i de utbildningar/informationsinsatser som ansvariga myndigheter anordnar. Med effektiv kontroll menar vi att den ska vara riskbaserad och riktas mot de kontrollområden som har störst påverkan på människors hälsa, djurhälsa eller miljön.

Önskad effekt: Kemikalieinspektionen, Jordbruksverket, länsstyrelser och kommuner utvecklar och förbättrar kontrollverksamheten inom växtskyddsmedelsområdet.

Indikatorer:

- Andel av kontrollmyndigheterna som har uppdaterat register över sina aktörer, ökar över tid.
- Andel av kontrollmyndigheterna som använder den nationella vägledningen, ökar över tid.
- Andel av kontrollmyndigheterna som använder riskbaserat urval vid kontroll, ökar över tid.

Mål 2: Aktörerna ska följa reglerna så att växtskyddsmedel distribueras och hanteras på ett säkert sätt som inte medför risker för människors hälsa, djurs hälsa eller miljön.

Definition: Aktörerna är skyldiga att ha kännedom om reglerna och följa dem. I den offentliga kontrollen kan myndigheterna göra riktade insatser för att komma tillrätta med allvarliga eller mer frekvent förekommande avvikelser från lagstiftningen. Myndigheterna kan även underlätta för aktörer att göra rätt genom att arbeta med förebyggande insatser. De åtgärder som sätts in för att minska avvikelser från lagstiftningen ska ha effekt.

Önskad effekt: Alla aktörer som distribuerar och hanterar växtskyddsmedel ska följa lagstiftningen.

Indikatorer:

- Andel av aktörerna som vid kontroll inte har giltig behörighet, minskar över tid.
- Andel av aktörerna som vid kontroll inte bedöms följa de allmänna principerna för integrerat växtskydd, minskar över tid.
- Andel av aktörerna som vid kontroll inte följer reglerna gällande dokumentation, minskar över tid.
- Andelen aktörer som vid kontroll inte följer reglerna om krav på godkända växtskyddsmedel, minskar över tid.

Åtgärder och aktiviteter

Mål 1: Kontrollmyndigheterna ska ha rätt förutsättningar för att utföra en likvärdig och effektiv kontroll.

Åtgärder:

1. Alla aktörer får regelbunden kontroll.
2. Kontrollfrekvensen av aktörerna bestäms utifrån en riskbaserad urvalsmetod. Det vill säga att man prioriterar kontrollen så att den ger bäst effekt.
3. Kontrollmyndigheterna utför en likvärdig kontroll i hela landet.

Aktiviteter:

- Kontrollmyndigheterna inventerar och uppdaterar kontinuerligt sina register över aktörer. (Kemikalieinspektionen, länsstyrelser, kommuner, årligen)
- Kontrollmyndigheterna utför fler kontroller på växthus och växtodlingsgårdar utan djurhållning. (Kommunerna, 2021-2025)
- Kontrollmyndigheterna utbyter erfarenhet om kontroll inom området växtskyddsmedel. (Länsstyrelser, kommuner, 2021-2025)
- Länsstyrelserna genomför enskilt eller i samverkan med andra länsstyrelser praktisk utbildning för kontrollanter inom kommunen gällande hantering av växtskyddsmedel. (Länsstyrelserna, 2021-2025)
- Kemikalieinspektionen och Jordbruksverket tar fram vägledningar till kontrollmyndigheterna för att riskbedöma aktörer kopplat till lämplig kontrollfrekvens. (Kemikalieinspektionen, Jordbruksverket, 2021-2022)
- Kemikalieinspektionen arbetar med att utveckla vägledningen "Råd för tillsyn – tillsyn av växtskyddsmedel hos återförsäljare". (Kemikalieinspektionen, årligen)
- Jordbruksverket tar fram vägledning inom kontrollområdena integrerat växtskydd, lagring, spridning av växtskyddsmedel. (Jordbruksverket, 2021-2025)
- Kemikalieinspektionen och Jordbruksverket utvecklar vägledningen inom mindre kontrollområden såsom biologiska växtskyddsmedel, specialodlingar m.m. (Kemikalieinspektionen, Jordbruksverket 2021-2025)
- Kemikalieinspektionen tillhandahåller grundutbildning för kommunens kontrollanter avseende kontroll av distributörer. (Kemikalieinspektionen, årligen)
- Kemikalieinspektionen och Jordbruksverket organiserar ett webinarium om den offentliga kontrollen av växtskyddsmedel. Syftet med webinariet är att informera kontrollmyndigheterna om kontrollförordningen och den nationella kontrollplanen, den årliga rapporteringen, revisioner etc. (Kemikalieinspektionen, Jordbruksverket, årligen)
- Kemikalieinspektionen utvecklar ett kontrollprogram för att granska att innehållet i växtskyddsmedel överensstämmer med produktgodkännandet. (Kemikalieinspektionen, årligen)
- Kemikalieinspektionen utvecklar kompetens inom området olaglig handel av växtskyddsmedel (bedrägerier) genom att delta i olika sammankomster som arrangeras nationellt, inom EU och internationellt. Kunskapen ska förmedlas vidare till kontrollmyndigheter. (Kemikalieinspektionen, årligen)
- Kemikalieinspektionen utarbetar en nationell vägledning för att arbeta förebyggande med att förhindra handel med olagliga växtskyddsmedel (bedrägerier). (Kemikalieinspektionen, 2021)

Mål 2: Aktörerna ska följa reglerna så att växtskyddsmedel distribueras och hanteras på ett säkert sätt som inte medför risker för människors hälsa, djurs hälsa eller miljön.

Åtgärder:

1. Behörighetsutbildningarna ska utvecklas så att aktörerna har kunskap för att kunna följa reglerna.
2. Kontrollmyndigheterna ska prioritera att kontrollera de aktörer/områden där flest avvikelser uppmärksammas.

Aktiviteter:

- Jordbruksverket reviderar innehållet i behörighetsutbildningarna för ökat fokus på de anpassade skyddsavstånden samt dokumentation av dessa. (Jordbruksverket, 2021-2022)
- Kontrollmyndigheterna ökar kontrollen av de allmänna principerna för integrerat växtskydd. (Länsstyrelser, kommuner, årligen)
- Kontrollmyndigheterna ökar kontrollen av att växtskyddsmedelsanvändningen dokumenteras. (Länsstyrelser, kommuner, årligen)
- Kemikalieinspektionen utför årligen analyser av växtskyddsmedel för att kontrollera att de växtskyddsmedel som distribueras i Sverige är godkända och därmed säkra att använda. Antalet produkter som analyseras varje år ska motsvara 5 % av de godkända växtskyddsmedel som finns i Kemikalieinspektionens bekämpningsmedelsregister. (Kemikalieinspektionen, årligen)
- Kemikalieinspektionen tar fram en riskanalys för att identifiera olagliga växtskyddsmedel och därmed förhindra eventuell införsel av dessa. (Kemikalieinspektionen, 2022)
- Jordbruksverket och Kemikalieinspektionen, länsstyrelser och kommuner genomför ett gemensamt tillsynsprojekt för att följa upp tidigare tillsynsprojekt om integrerat växtskydd på jordbruk. (Jordbruksverket, Länsstyrelser, kommuner, 2022)
- Kemikalieinspektionen och kommuner genomför ett gemensamt tillsynsprojekt för att kontrollera distributörer som säljer växtskyddsmedel. Återkommande aktivitet. (Kemikalieinspektionen och kommuner, 2021)